

Zoals het gebeurde...

Toen de Here Jezus vanuit Galilea naar Jeruzalem reisde, voor de laatste Pesachmaaltijd die Hij met Zijn discipelen zou houden, zei Hij tegen hen:

“Er zullen dagen komen dat u ernaar verlangen zult één van de dagen van de Zoon des mensen te zien, en u zult die niet zien. En zij zullen tegen u zeggen: Ziehier of ziedaar is Hij. Ga er niet heen en ga er niet achteraan. Want zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag. Eerst moet Hij echter veel lijden en verworpen worden door dit mensengeslacht. (Lukas 17:22-25)

“Eén van de dagen”

Hoewel de Here Jezus vers 22 richtte tot Zijn discipelen (Lukas schrijft: “En Hij zei tegen de discipelen”), sloot het onderwijs dat de Meester aan zijn leerlingen gaf aan bij wat Hij kort tevoren tegen de Farizeeën had gezegd. De Farizeeën verwachtten een strijdbare Messias die het zou opnemen voor zijn volk Israël en die vanuit een klein begin (“Zie hier of zie daar”, vs.21), met Gods hulp uiteindelijk het hele land van vreemde overheersing zou bevrijden. De Heiland wist dat Zijn discipelen opvattingen koesterden die in veel opzichten leken op de toekomstverwachting van de Farizeeën. Eén van Zijn volgelingen was zelfs een “zeloot”, dat wil zeggen: een vrijheidsstrijder (Luk.6:15). Maar Hij beseftte dat Hij binnenkort zou lijden en sterven en op de derde dag zou opstaan (Luk.9:21-22, 9:43-45, 18:31-34), om pas na lange tijd terug te keren in heerlijkheid (Luk.19:11-27). Hij had dit aan Zijn discipelen meegedeeld, maar ze hadden niet begrepen wat Hij had gezegd (Luk.18:34, Mar.9:32). Met wat Hij nú tegen hen zei, wilde Hij hen opnieuw voorbereiden op wat hun in de nabije toekomst te wachten stond.

“Er zullen dagen komen dat u ernaar verlangen zult één van de dagen van de Zoon des mensen te zien, en u zult die niet zien” zei de Here. In de oorspronkelijke tekst van Lukas worden er verschillende woorden gebruikt voor het werkwoord “zien” (*eidoo* en *optanomai*) en ook

verschillende werkwoordstijden. Om het onderscheid in het Nederlands weer te geven, zou je wat er in de Griekse tekst staat zó kunnen weergeven: “Er zullen dagen komen dat u ernaar verlangen zult één van de dagen van de Zoon des mensen waar te nemen, en die zullen zich niet laten zien”. Natuurlijk rijst dan de vraag, wat de Here Jezus bedoelde met de uitdrukking: “één van de dagen van de Zoon des mensen”.

Omdat Hij in eerdere toespraken Zichzelf had aangeduid als de Zoon des mensen ¹, zou wat Hij nu zei kunnen betekenen: “Er zullen dagen komen, waarop jullie met heimwee zullen terugdenken aan een dag uit het verleden, toen Ik nog bij jullie was” ². Maar het is niet erg waarschijnlijk dat dit de bedoeling van de Here was, want het werkwoord *epithumeoo*, dat als “verlangen” (of “begeren”) is vertaald, heeft wanneer het verband houdt met het “zien” van “dagen” of van “dingen”, in het NT doorgaans betrekking op het meemaken van gebeurtenissen die door de profeten aangekondigd waren (Matth.13:17, Luk.22:15-16, 1 Petr.1:12). Ook past de opvatting dat vers 22 over heimwee van de discipelen zou spreken niet bij wat de Heiland in vers 23 op zijn uitspraak over de “dagen” laat volgen. Het ligt daarom voor de hand, om de betekenis van de uitdrukking “de dagen van de Zoon des mensen” te zoeken in wat wij “het Oude Testament” noemen.

Wanneer we dat gedeelte van de Bijbel opslaan, komen we terecht bij de droom van Daniël, waarover de ziener opmerkt:

“Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel iemand **als een Mensenzoon**. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen. Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan” (Dan.7:13-14)

¹ Zie b.v. Luk.7:34, 9:22,26,44,56,58; 11:30; 12:8,10,40.

² In de “STEP Bible” (Scripture Tools for Every Person) wordt deze verklaring van de woorden van de Here Jezus gegeven.

De uitdrukking “de dagen van de Zoon des mensen” kan dus betekenen: “De dagen waarin de Mensenzoon Zijn blijvende heerschappij over de mensheid uitoefent”. Dat de Here Jezus over “één van die dagen” sprak, houdt mogelijk verband met het feit dat de discipelen in situaties van verdrukking zouden verzuchten: “Was het vandaag maar een dag waarop de Messias zichtbaar op aarde regeerde. Dan zou deze dag niet met onrecht en geweldpleging, maar met vrede en gerechtigheid zijn gevuld”.

In feite herhaalde de Here in vers 22 wat Hij eerder tegen de Farizeeën had gezegd. Tegen Zijn tegenstanders zei Hij: “Het koninkrijk van God komt niet ‘met opletten’”. Nu zei Hij tegen Zijn volgelingen: “Er zullen dagen komen waarop jullie zullen verlangen om een dag te mogen beleven ³ waarin Ik namens God op aarde regeer, maar zo’n dag zal zich dan niet laten zien”.

“Ziehier of ziedaar”

Op zijn aankondiging dat zijn discipelen tevergeefs naar “één van de dagen van de Zoon des mensen” zouden verlangen, liet de Here Jezus volgen:

“En zij zullen tegen u zeggen: Ziehier of ziedaar is Hij. Ga er niet heen en ga er niet achteraan” (Luk.17:23).

Deze waarschuwing doet denken aan wat Hij later, op de Olijfberg, tegen zijn discipelen zou zeggen:

"Pas op dat u niet misleid wordt, want velen zullen komen onder Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus, en: De tijd is nabijgekomen. Ga hen dan niet achterna" (Luk.21:8, vgl. Matth.24:23-26, Mar.13:21).

³ Het werkwoord *eidoo* (zien) wordt in het NT soms gebruikt in de zin van “beleven” of “meemaken”. Dat Simeon de dood niet zien zou voordat de beloofde Messias was geboren, betekende niet dat Simeon in zijn omgeving niemand zou zien overlijden, maar dat hijzelf in leven zou blijven totdat de Messias was gekomen (Luk.2:26).

Tijdens de lange periode waarin de Messias naar een “ver land” zou reizen om “voor zich een koninkrijk in ontvangst te nemen en daarna terug te keren” (Luk.19:12, een profetische gelijkenis van het interval tussen Zijn hemelvaart en wederkomst) en vooral in de woelige tijd tussen het jaar 66 en het jaar 136 zouden er in de Joodse gemeenschap veel mannen optreden die zouden zeggen: “Ik ben het” (Mar.13:6), ik ben de beloofde Messias. Ook tijdens de periode van grote verdrukking waarmee de tegenwoordige “boze eeuw” zal worden afgesloten zullen er allerlei nep-messiassen zijn (Matth.24:21-27, Mar.13:19-23). De Heiland waarschuwde Zijn leerlingen dat ze zich door zulke leidersfiguren niet moesten laten meeslepen. Want Zijn eigen wederkomst zou heel anders plaatsvinden dan hun komst op het wereldtoneel. Terwijl de valse messiassen vanuit een verborgen plek zouden optreden (Matth.24:26 zegt: “in de woestijn” of “in de binnenkamer”) zou Zijn eigen verschijning volstrekt onmiskenbaar en voor de hele wereld direct zichtbaar zijn. De Mensenzoon zou op een andere manier geopenbaard worden dan de leugenaars die zich voor Hem uitgaven. Over Zijn eigen komst zei de Here Jezus:

“Want zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht, zo zal ook de Zoon des mensen zijn op Zijn dag” (Luk.17:24).

In zijn latere toespraak op de Olijfberg zei Hij precies hetzelfde (Matth. 24:27). Hij zou niet, zoals Judas Maccabeüs, in een uithoek van het land volgelingen om zich heen verzamelen en na een langdurige strijd uiteindelijk het hele land bevrijden. Op Zijn dag zou Hij uit de hemel komen, zoals de bliksem flitst, en in een oogwenk voor iedereen zichtbaar zijn. Omdat Zijn discipelen de eerdere aankondigingen van Zijn lijden, sterven en opstanding (Luk.9:21-22 en 43-45) niet hadden begrepen, voegde Hij op de weg naar Jeruzalem aan de aankondiging van Zijn verschijning in heerlijkheid de waarschuwing toe:

“Eerst moet Hij echter veel lijden en verworpen worden door dit mensengeslacht” (Luk.17:25)

De details van dat lijden en van die verwerping worden beschreven in de vier evangeliën.

“Zo zal het ook zijn”

Volgens Luk.17:26-30 trok de Here een parallel tussen de “dagen” die voorafgingen aan de zondvloed, toen Noach op aarde leefde ⁴, de latere tijd toen Lot, de neef van Abraham, in Sodom verbleef ⁵, en “de dagen van de Zoon des mensen”, of “de dag waarop de Zoon des mensen geopenbaard zal worden”. Uit het tekstverband blijkt dat de uitdrukking “de dagen van de Zoon des mensen” een synoniem is van de Bijbelse uitdrukking “de dag van de Heer”. In de uitdrukking “dag van de Heer” is het woord “dag” niet de aanduiding van een periode van 12 of 24 uur, maar van duizend jaar (2 Petr.3:8). Tijdens een korte periode die voorafgaat aan Zijn wederkomst zal het Lam in de hemel de zegels van de verzegelde boekrol gaan verbreken om het erfdeel te kunnen opeisen waarvoor Hij de losprijs heeft betaald (Openb.6 e.v.). Nu wacht Hij nog af en zit aan Gods rechterhand (Psa.110:1, Hebr.10:13), maar vanaf het moment waarop Hij het eerste zegel verbreekt, zal Hij ingrijpen en handelend optreden door bepaalde gebeurtenissen op aarde te doen plaatsvinden. De korte tijd die aan de verschijning van de Messias in heerlijkheid voorafgaat wordt in de Joodse traditie aangeduid als het tijdperk van de “barensweeën van de Messias”, de geboorteweëën van het messiaanse rijk (zie Matth.24:8). In Zijn onderwijs rekende de Here ze tot “de dagen van de Zoon des mensen”. De dag van de Heer begint niet op het moment van Christus’ verschijning in heerlijkheid, maar op het moment waarop Zijn tegenstander in de tempel van God gaat zitten (zie 2 Thess.2:1-4).

⁴ Met “de dagen van Noach” is niet bedoeld: de tijd vanaf Noachs geboorte tot aan zijn sterven, maar de fase van Noachs leven die voorafging aan de zondvloed. In Matth.24:37-38 worden “de dagen van Noach” namelijk omschreven als: “de dagen voor de zondvloed”.

⁵ Zo is met “de dagen van Lot” ook niet het hele leven van Lot bedoeld, maar de periode die begon toen Abrahams neef zich in Sodom vestigde en die eindigde toen de stad door vuur en zwavel werd verteerd.

Een plotseling en onverwacht einde

Over de parallel tussen de dagen van Noach, de dagen van Lot en de dagen van de Zoon des mensen zei de Here Jezus:

“En zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen. Zij aten, zij dronken, zij namen ten huwelijk en zij werden ten huwelijk gegeven tot op de dag waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en hen allen om deed komen. Op dezelfde manier ook, zoals het gebeurde in de dagen van Lot: zij aten, zij dronken, zij kochten, zij verkochten, zij plantten, zij bouwden. Op de dag echter waarop Lot uit Sodom wegging, regende het vuur en zwavel uit de hemel en bracht hen allen om. **Evenzo zal het zijn op de dag waarop de Zoon des mensen geopenbaard zal worden**” (Luk.17:27-30)

In de dagen van Noach werd bijna de hele mensheid door een natuurramp weggevaagd ⁶. De bewoonde wereld werd getroffen door een ontzaglijke watervloed. Slechts acht personen: Noach, Noachs vrouw, Noachs zonen Sem, Cham en Jafeth, en Noachs drie schoondochters, ontsnapten aan de verdrinkingsdood (Gen.7:13).

In Lots tijd werden de steden Sodom, Gomorra, Adama en Zeboïm ⁷ door vuur en zwavel uit de hemel verbrand en totaal “omgekeerd” (Gen.19:24-25). De aardkorst in de Jordaanvallei verzakte, en de Dode Zee ontstond. Slechts vier mensen wisten Sodom te ontvluchten voordat die plaats werd verzwolgen door het vuur: Lot, Lots vrouw en hun twee dochters (Gen.19:16). Omdat de vrouw van Lot onderweg treuzelde en omkeek naar de plaats waar ze zo lang had gewoond, werd ze door het vuur ingehaald en kwam ze op haar vluchtweg om. Ze werd veranderd in een zoutpilaar (Gen.19:26). Uiteindelijk wisten slechts drie mensen aan het droevige lot van verstikking en verbranding te ontsnappen.

Iets dergelijks zal er volgens de Here plaatsvinden in de tijd die voorafgaat aan de dag waarop “de Zoon des mensen geopenbaard zal worden”. De meeste mensen zullen niet beseffen wat hun boven het

⁶ Gen.6:7,13,17; 7:22-23.

⁷ Deut.29:23.

hoofd hangt. Net als in de dagen van Noach zullen ze tot het laatste moment huwelijken sluiten en uitbundig feestvieren. Net als in de dagen van Lot zullen ze tot het laatste moment doorgaan met eten en drinken, kopen en verkopen, wijngaarden planten en huizen bouwen. Maar dan zullen ze in een oogwenk omkomen.

Volgens het Bijbelboek Openbaring zal de tijd die aan Christus' komst voorafgaat gekenmerkt worden door vreselijke "plagen" (= "slagen", of "klappen") die de wereld zullen treffen. Het is bijna onvoorstelbaar dat mensen die zulke plagen meemaken zullen eten, drinken, kopen, verkopen, planten en bouwen, alsof er niets aan de hand is. Maar de mensheid zal zich toch echt zo gedragen als de Here heeft voorgezegd. Want het laatste Bijbelboek zegt: "En de overige mensen, die niet door deze plagen werden gedood, bekeerden zich niet van de werken van hun handen; zij bleven de demonen aanbidden en de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, horen of lopen. Ook bekeerden zij zich niet van hun moorden, hun tovenarij, hun ontucht en het plegen van diefstal" (Openb.9:20-21).

Alles achterlaten om je leven te redden

Uit de toespraak van de Here blijkt, dat er nog een andere overeenkomst is tussen de dagen van Noach, de dagen van Lot en de dagen die aan Zijn wederkomst zullen voorafgaan. De acht mensen die in Noachs tijd gered werden door de ark binnen te gaan, moesten alles achterlaten: hun huizen, hun tuinen, hun akkers en weilanden, hun vrienden en burens, het hele bestaan waarmee ze vertrouwd waren en dat ze jarenlang hadden geleid. Precies hetzelfde gebeurde er in de dagen van Lot. Om te ontkomen aan de regen van vuur en zwavel moesten Lot en zijn gezin zodra het licht begon te worden de stad uitvluchten en al hun bezittingen achterlaten. Lots vrouw vond het erg moeilijk om met haar oude leven te breken. Ze had heimwee, treuzelde op de weg en keek om. Dat werd haar dood (Gen.19:26).

Op de dag dat "de Zoon des mensen geopenbaard wordt" zal het net zo gaan. Want de Here zei:

“Wie op die dag op het dak zal zijn, met zijn huisraad in huis, moet niet naar beneden gaan om het mee te nemen. En wie op de akker is, moet evenmin terugkeren naar wat hij achterliet. **Denk aan de vrouw van Lot.** Wie zijn leven [Gr. **ziel**] zal proberen te behouden, zal het verliezen. En wie het zal verliezen, zal het behouden” (Lukas 17:31-33).

Net als in de dagen van Noach en de dagen van Lot zal het voor gelovigen moeilijk zijn om overhaast te vluchten wanneer de dag van de Heer aanbreekt. Maar ook *dán* zal treuzelen levensgevaarlijk zijn. Wie op die dag in leven wil blijven moet volgens de Here Jezus bereid zijn om in een oogwenk met zijn oude leven te breken (“Denk aan de vrouw van Lot!”). Wie op die dag zijn comfortabele bestaan wil behouden, zal “zijn ziel verliezen”, dus omkomen. Maar wie bereid is om alles te verliezen, zal “zijn ziel behouden”, dus in leven blijven.

Uit het feit dat de Here op weg was naar Jeruzalem (Luk.17:11) en uit Zijn latere toespraak op de Olijfberg blijkt, dat de waarschuwing om niet van het dak naar beneden of van de akker de stad in te gaan om nog enkele bezittingen mee te nemen, bestemd was voor gelovigen in Judea. Op de Olijfberg zei Hij namelijk tegen Zijn discipelen:

“Wanneer u dan de gruwel van de verwoesting, waarvan gesproken is door de profeet Daniël, zult zien staan in [de] heilige plaats... laten dan **zij die in Judéa zijn**, vluchten naar de bergen; laat hij die op het dak is, niet naar beneden gaan om de dingen uit zijn huis te halen; en laat hij die op het veld is, niet terugkeren naar achteren om zijn kleed te halen” (Matth.24:15-18).

De waarschuwing van de Here werd gericht tot gelovige Joden in het beloofde land – niet tot gelovigen uit de volken. Inwoners van de stad Jeruzalem en het gewest Judea zullen moeten vluchten wanneer ze de “gruwel der verwoesting” in de “heilige plaats” zien staan: een afgodsbeeld in de tempel, of op het tempelplein (Dan.11:31, 12:11; Matth.24:15, Mar.13:14; vgl. 2 Thess.2:3-4, Openb.13:14-15).

Achtergebleven of aangenomen

Nadat Hij op de parallellen tussen Zijn dag en de dagen van Noach en de dagen van Lot had gewezen, sprak de Here een profetie uit:

“Ik zeg u: In die nacht zullen er twee op één bed zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee vrouwen zullen samen malen. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden. Twee zullen er op de akker zijn. De één zal aangenomen en de ander zal achtergelaten worden” (Lukas 17:34-36)

Vele uitleggers menen dat het werkwoord *paralambanoo* in Lukas 17:34-36 moet worden vertaald als “meegenomen”, en dat wie op de dag van de Heer wordt “meegenomen” wordt gestraft. Voor deze uitleg beroepen zij zich op de gelijkenis van het onkruid, waarin de Here zei:

“Zoals dan het onkruid verzameld en met vuur verbrand wordt, zo zal het ook zijn bij de voleinding van deze wereld [Gr. eeuw]: de Zoon des mensen zal Zijn engelen uitzenden, en zij zullen uit Zijn Koninkrijk verzamelen alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal gejammer zijn en tandengeknars. Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon, in het Koninkrijk van hun Vader” (Mattheüs 13:40-43).

Onkruid wordt door de engelen meegenomen en in de oven geworpen, zeggen zulke Bijbelkenners. Alleen de rechtvaardigen zullen op aarde achterblijven, om in het Koninkrijk van de Messias te stralen.

Andere uitleggers wijzen erop, dat de Here in Lukas 17:34-36 een vergelijking maakte tussen de dagen van de Zoon des mensen, de dagen van Noach en de dagen van Lot. De werkwoorden “aannemen” en “achterlaten” staan daarom vermoedelijk in verband met de geschiedenissen van Noach en van Lot die in het boek Genesis worden beschreven. Voor “achterlaten” gebruikt Lukas het werkwoord *aphiemi*, dat op andere plaatsen in de Bijbel als “wegzenden” is vertaald.

Wie in Noachs tijd werd “achtergelaten” ging niet mee in de ark en verdronk. En wie in Sodom “achterbleef” werd door vuur en zwavel verstikt en verbrand. Lots aanstaande schoonzoons bleven achter omdat ze de boodschap van de engelen als onzin beschouwden (Gen.19:14). Met

“achtergelaten” (*aphetheesetai*, Luk.17:34-35) kan de Here daarom hebben bedoeld: “aan het oordeel prijsgegeven”, en het werkwoord “aannemen” (of “meenemen”, *paralambanoo*, Luk.17:34-35) kan Hij hebben gebruikt als een synoniem van “redden”.

In feite is het niet zo belangrijk, welke van de twee verklaringen van Luk.17:34-35 de juiste is, want één ding is volstrekt duidelijk: Op de dag waarop de Zoon des mensen geopenbaard wordt zullen sommige mensen op aarde achterblijven, Zijn koninkrijk binnengaan en als Zijn onderdanen worden aangenomen, terwijl anderen zullen worden weggenomen, voor het burgerschap van het messiaanse rijk zullen worden afgewezen en zullen omkomen in het gericht dat er dan plaatsvindt.

Dag of nacht

De voorzegging van de Here bevat een interessant detail. In Luk.17:31 zegt Hij: “Wie op die **dag** op het dak zal zijn... en wie op de akker is”. Tegen Zijn discipelen had Hij eens gezegd: “Zijn er niet twaalf uren in een dag?” (Joh.11:9). En in Gen.1:5 staat: “God noemde het licht dag”. Toen de Eeuwige het licht had geschapen, noemde Hij de duisternis “nacht” (Gen.1:5). Met het woord “dag” uit Luk.17:31 is dus geen etmaal van vierentwintig uur bedoeld, maar de tijd dat het licht is.

Nadat de Here over mensen had gesproken die op hun platte dak of op hun akker met werkzaamheden bezig waren (Luk.17:31), zei Hij: “In die **nacht** zullen er twee op één bed zijn” (vs.34). Mensen doen hun werk overdag, maar ze liggen op hun bed wanneer het nacht is.

Blijkbaar zal de komst van de Here voor sommige mensen plaatsvinden tijdens de nacht, terwijl die komst anderen zal overvallen tijdens de dag. Terwijl Lukas 17:31-33 gericht is tot de inwoners van Judéa, hebben de verzen 34-36 betrekking op de hele mensheid. Terwijl de Here in Jeruzalem zal verschijnen wanneer het dag is, zal het in gebieden die ver van het beloofde land afliegen op het tijdstip van Zijn wederkomst nacht zijn.

Waar, Here?

De evangelienschrijver sloot zijn verslag van de toespraak van de Heer als volgt af:

“En zij [d.w.z. de discipelen, zie vs.22] antwoordden en zeiden tegen Hem: Waar, Heere? En Hij zei tegen hen: Waar het lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen” (Lukas 17:37)

Met het werkwoord “antwoordden” wordt niet bedoeld dat de discipelen antwoord gaven op een vraag die hun Meester hun had gesteld, maar dat zij op Zijn onderwijs reageerden. Ze vroegen Hem: “Waar, Here? Waar zullen sommige mensen worden aangenomen, en anderen worden afgewezen? Zal dit gebeuren in Jeruzalem, in Judéa, of in het buitenland?”

Op die vraag gaf de Here een raadselachtig antwoord. Hij zei: “Waar het lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen”. In Zijn onderwijs op de Olijfberg (Mattheüs 24:28) maakte Hij van dezelfde beeldspraak gebruik. Hij zei toen:

“Als men dan tegen u zal zeggen: Zie, Hij [d.i. de Messias] is in de woestijn; ga er niet opuit; zie, Hij is in de binnenkamers, geloof het niet, want zoals de bliksem vanuit het oosten komt en zichtbaar is tot in het westen, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. Want waar het dode lichaam is, daar zullen de gieren zich verzamelen” (Mattheüs 24:26-28)

Het voegwoord “want” verbindt het spreekwoord over aas en gieren met het voorafgaande. De spreuk betekent blijkbaar: “Waar er ook maar een dood dier ligt (of dat nu in het verre oosten is, hier, of in het verre westen), daar zullen de gieren zich verzamelen”.

In het verslag van Lukas wordt het spreekwoord over gieren en aas (Luk.17:37) óók voorafgegaan door de vergelijking van de wederkomst met een bliksemflits (Luk.17:24). Blijkbaar mogen we Lukas 17:37 als volgt opvatten: “Waar er ook maar iemand is die kan worden aangenomen of achtergelaten, daar zál dit ook gebeuren”. Het scheidingsproces zal niet tot één enkele landstreek beperkt blijven (zoals in de dagen van Lot),

maar zal in de hele bewoonde wereld plaatsvinden (zoals in de dagen van Noach). De Messias zal niet verschijnen op een plek die voor het oog van het grote publiek verborgen is (in een binnenkamer, of in de woestijn). De hele wereld zal Zijn komst opmerken. Die komst zal sommige mensen verrassen tijdens de nacht, en anderen tijdens de dag, afhankelijk van de plek op aarde waar zij zich bevinden: in het verre oosten, in Israël of in het verre westen.

Andere vragen

Bij enig nadenken roepen de woorden van de Here toch vragen op. De belangrijkste drie zijn de volgende:

1. Eten en drinken, kopen en verkopen, planten en bouwen, huwen en uitgehuwelijkt worden zijn volstrekt normale bezigheden. **Waarom** werden de mensen in Noachs tijd dan plotseling weggevaagd? De “zondvloed kwam en deed hen allen omkomen”. En **waarom** “regende het vuur en zwavel uit de hemel” in de dagen van Lot en bracht de inwoners van Sodom om? Niet omdat deze mensen hadden gegeten en gedronken, gekocht en verkocht, geplant en gebouwd, of omdat ze waren getrouwd en ten huwelijk waren gegeven, want zulke handelingen zijn in geen enkel opzicht strafwaardig en zulke dingen heeft de mensheid tijdens haar hele geschiedenis gedaan.

2. Is de reden voor het ingrijpen van God in de tijd van Noach, in de tijd van Lot, en in de “dagen van de Zoon des mensen” misschien steeds dezelfde? Onze Heer trok immers een parallel tussen Zijn dagen, de dagen van Noach en de dagen van Lot. Om te begrijpen waarom Gods oordeel op de laatste dag van de tegenwoordige “boze eeuw”⁸ de hele mensheid zal treffen, moeten we blijkbaar nagaan wat de Bijbel zegt over het tijdperk van Noach en van Lot.

3. **Wanneer** mogen gelovigen in Israël niet aan hun bezittingen denken en niet proberen om die te behouden? **Wanneer** mogen ze niet in hun

⁸ De uitdrukking “jongste dag”, die in kerkelijke documenten wordt gebruikt, betekent “laatste dag”, de dag waarmee het tegenwoordige boze wereldtijdperk zal worden afgesloten.

huis naar binnen gaan, en niet vanuit het veld naar de stad lopen om nog iets mee te nemen? **Wanneer** moeten ze niet proberen om “hun leven” (= hun oude bestaan) “te behouden”, maar bereid zijn om alles “te verliezen”? En waarheen moeten ze op dat moment vluchten?

Samenvatting

1. Tijdens Zijn laatste reis naar Jeruzalem bereidde de Here Jezus Zijn discipelen voor op het feit dat Hij moest lijden en sterven (Luk.17:25), en pas na een lang tijdsinterval van onbekende duur zou verschijnen in heerlijkheid (Luk.17:22,24).

2. Hij waarschuwde Zijn leerlingen, dat die zich gedurende dat tijdsinterval niet moesten laten meeslepen door mensen die beweerden de Messias te zijn, maar het in werkelijkheid niet waren (Luk.17:23).

3. Zulke valse messiassen zouden ergens in het land (“hier of daar”, Luk.17:23) een groep volgelingen om zich heen verzamelen, maar de verschijning van de echte Messias, de Mensenzoon uit Daniël 7, zou van heel andere aard zijn. De ware Messias zou niet vanuit een verborgen hoekje optreden en het land geleidelijk veroveren, maar “komen op de wolken van de hemel, met grote kracht en heerlijkheid” (Matth.24:30), “zoals de bliksem flitst van de ene plaats onder de hemel en naar de andere plaats onder de hemel licht” (Luk.17:24).

4. De Here vertelde aan Zijn discipelen dat het tijdperk dat aan Zijn wederkomst voorafgaat zal lijken op “de dagen van Noach” (Luk.17:26) en “de dagen van Lot” (Luk.17:28). “De dagen van de Zoon des mensen” zullen volgens de Here in drie opzichten met deze dagen uit het verre verleden overeenstemmen:

5. Hoewel de mensheid in die toekomstige “dagen” is gewaarschuwd voor de nadering van het oordeel, doen de meeste mensen tot het allerlaatste moment alsof er niets aan de hand is. Ze komen niet tot bekering en ze veranderen hun gedrag niet. Dan komen ze plotseling om (Luk.17:27,29).

6. Gelovigen in Israël zullen wanneer de dag van de Heer aanbreekt overhaast moeten vluchten en al hun bezittingen moeten achterlaten, net zoals Lot en zijn gezin Sodom moesten ontvluchten om hun leven te redden (Luk.17:31-33). Wie toen achterbleef of treuzelde werd getroffen door het vuur en de zwavel waarmee de stad werd omgekeerd.

7. Bij het aanbreken van de dag van de Heer zal er in de hele wereld een scheiding plaatsvinden. Sommige stervelingen zullen door de Messias als Zijn onderdanen worden aangenomen en op aarde mogen blijven leven, maar anderen zullen worden afgewezen en zullen omkomen wanneer het messiaanse rijk aanbreekt (Luk.17:34-37).

* * * * *